

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ 10/6/2019

ΘΕΜΑ Α

A1.

α) Βλέπε σχολικό σελ. 15

β) Βλέπε σχολικό σελ. 35

γ) Βλέπε σχολικό σελ. 35-36

A2.

Βλέπε σχολικό σελ. 142

A3.

Βλέπε σχολικό σελ. 135

A4.

α) Λάθος

Για τη συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} -1 & \text{αν } x \in (-\infty, 0) \\ 1 & \text{αν } x \in (0, +\infty) \end{cases}$ ισχύει ότι

$f'(x) = 0$ για κάθε $x \in A = (-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$, αλλά δεν είναι σταθερή στο A .

β) Λάθος

Για τη συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} \frac{e^x - 1}{x} & \text{αν } x \in (-\infty, 0) \cup (0, +\infty) \\ 0 & \text{αν } x = 0 \end{cases}$

Ισχύει ότι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1 \neq 0 = f(0)$

A5.

$$\int_a^\delta f(x) dx = \int_a^\beta f(x) dx + \int_\beta^\gamma f(x) dx + \int_\gamma^\delta f(x) dx = 2 + (-1) + 3 = 4,$$

Άρα το Σωστό είναι το (γ).

ΘΕΜΑ Β

B1.

Επειδή η ευθεία $y = 2$ είναι οριζόντια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$ ισχύει ότι:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 2 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^{-x} + \lambda) = 2 \Rightarrow 0 + \lambda = 2 \quad \text{άρα } \lambda = 2$$

B2.

Έχουμε $f(x) = e^{-x} + 2$ με $x \in \mathbb{R}$

$$f(x) - x = 0 \Leftrightarrow e^{-x} + 2 - x = 0$$

Θεωρούμε την συνάρτηση $g(x) = e^{-x} + 2 - x$ με $x \in \mathbb{R}$ με $g'(x) = -e^{-x} - 1 < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

άρα $g \searrow \mathbb{R}$

Έχουμε g συνεχής στο $[2, 3]$ ως πράξεις-σύνθεση συνεχών συναρτήσεων

$$g(2) = e^{-2} + 2 - 2 = \frac{1}{e^2} > 0$$

$$g(3) = e^{-3} + 2 - 3 = \frac{1}{e^3} - 1 = \frac{1 - e^3}{e^3} < 0$$

$$\text{άρα } g(2) \cdot g(3) < 0$$

Άρα σύμφωνα με το θεώρημα Bolzano υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in (2, 3)$, τέτοιο ώστε

$$g(x_0) = 0 \Leftrightarrow f(x_0) - x_0 = 0$$

άρα x_0 μοναδική ρίζα της $g(x) = 0$ στο \mathbb{R}

B3.

Έχουμε $f(x) = e^{-x} + 2$ με $x \in \mathbb{R}$

$$f'(x) = (e^{-x} + 2)' = -e^{-x} < 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

άρα $f \searrow$ στο \mathbb{R} , άρα f "1-1", άρα η f αντιστρέφεται.

Βρίσκουμε: το σύνολο τιμών της f

Επειδή $f \searrow$ και συνεχής στο \mathbb{R} ισχύει ότι

$$f(\mathbb{R}) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) \right)$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^{-x} + 2) = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (e^{-x} + 2) = +\infty$$

άρα $f(\mathbb{R}) = (2, +\infty)$ άρα $A_{f^{-1}} = (2, +\infty)$

Βρίσκουμε τον τύπο της f^{-1} .

Θέτουμε $y = f(x)$ και λύνουμε ως προς x .

$$y = e^{-x} + 2 \Leftrightarrow e^{-x} = y - 2 \Leftrightarrow \frac{1}{e^x} = y - 2 \Leftrightarrow e^x = \frac{1}{y-2} \Leftrightarrow \ln e^x = \ln \frac{1}{y-2} \Leftrightarrow x = \ln 1 - \ln(y-2)$$

$$\Leftrightarrow x = -\ln(y-2) \text{ άρα } f^{-1}(x) = -\ln(x-2) \text{ με } x \in (2, +\infty)$$

B4.

Υπολογίζουμε το $\lim_{x \rightarrow 2} f^{-1}(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} [-\ln(x-2)]$

Θέτουμε $u = x - 2$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} u = \lim_{x \rightarrow 2^+} (x-2) = 0$$

$$\text{άρα } \lim_{x \rightarrow 2} f^{-1}(x) = \lim_{u \rightarrow 0} (-\ln u) = +\infty$$

άρα η ευθεία $x = 2$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της $C_{f^{-1}}$.

Για την f με τύπο $f(x) = e^{-x} + 2$ με $x \in \mathbb{R}$

έχουμε: $f'(x) = -e^{-x} < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

άρα $f \searrow$ στο \mathbb{R}

$$f''(x) = e^{-x} > 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

άρα f κυρτή στο \mathbb{R} .

Για την f^{-1} με τύπο $f^{-1}(x) = -\ln(x-2), x > 2$,

$$\text{έχουμε: } (f^{-1})'(x) = -\frac{1}{x-2} < 0 \text{ στο } (2, +\infty)$$

άρα $f \searrow$ στο $(2, +\infty)$

$$(f^{-1})''(x) = \frac{1}{(x-2)^2} > 0 \text{ στο } (2, +\infty)$$

άρα f κυρτή στο $(2, +\infty)$.

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^{-x} + 2}{x} \stackrel{\frac{+\infty}{-\infty}}{=} \lim_{DLH} (-e^{-x}) = -\infty \notin \mathbb{R}$$

άρα δεν έχει η C_f ασύμπτωση στο $-\infty$

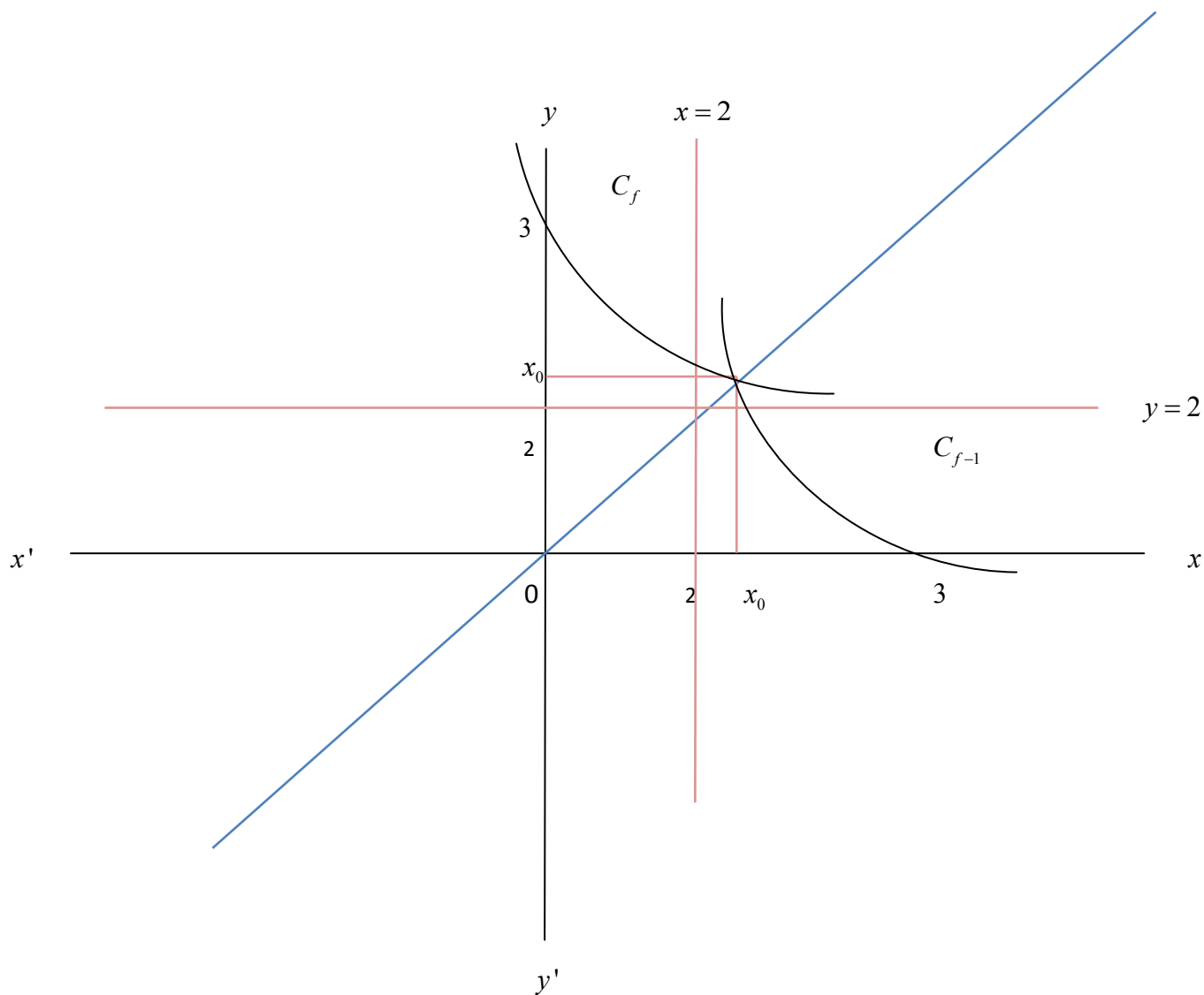
$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f^{-1}(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-\ln(x-2)}{x} \stackrel{\frac{-\infty}{+\infty}}{=} \lim_{DLH} \left(-\frac{1}{x-2} \right) = 0 \in \mathbb{R}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f^{-1}(x) - 0x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (-\ln(x-2)) = -\infty \notin \mathbb{R}$$

άρα δεν έχει η $C_{f^{-1}}$ ασύμπτωτη στο $+\infty$

Έχουμε $f(x_0) = x_0 \Rightarrow f^{-1}(f(x_0)) = f^{-1}(x_0)$ άρα

$x_0 = f^{-1}(x_0)$ άρα οι C_f και $C_{f^{-1}}$ τέμνονται στο $M(x_0, x_0)$ που βρίσκεται πάνω στην ευθεία $y = x$

ΘΕΜΑ Γ

Έχουμε $f(x) \begin{cases} x^2 + a, & x \geq 1 \\ e^{x-1} + \beta x, & x < 1 \end{cases}$

παραγωγίσιμη στο \mathbb{R}

Γ1.

Επειδή f παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} είναι και συνεχής στο \mathbb{R} , άρα και στο $x = 1$

άρα $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = f(1)$ άρα

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} (x^2 + a) = \lim_{x \rightarrow 1^-} (e^{x-1} + \beta x) = f(1) \text{ άρα}$$

$$1 + a = 1 + \beta \Leftrightarrow a = \beta$$

Επειδή f παραγωγίσιμη στο 1, ισχύει ότι:

$$f'(1) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} \text{ άρα}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{(e^{x-1} + \beta x) - (1 + \beta)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x^2 + a) - (1 + a)}{x-1} \quad \text{άρα}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1} - 1 + \beta(x-1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x+1)(x-1)}{x-1} \quad \text{άρα}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{e^{x-1} - 1}{x-1} + \beta \right) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (x+1) = 2 \quad (1)$$

Υπολογίζουμε το $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1} - 1}{x-1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{DLH} \frac{e^{x-1}}{1} = 1$

άρα (1) $\Rightarrow 1 + \beta = 2 \Leftrightarrow \beta = 1$

άρα $\alpha = 1$

άρα $f(x) = \begin{cases} x^2 + 1, & x \geq 1 \\ e^{x-1} + x, & x < 1 \end{cases}$

Γ2.

Έχουμε $f'(x) = \begin{cases} (x^2 + 1)', & x > 1 \\ (e^{x-1} + x)', & x < 1 \end{cases} \Rightarrow$

$$f'(x) = \begin{cases} 2x > 0, & x > 1 \\ e^{x-1} + 1 > 0, & x < 1 \end{cases}$$

άρα $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$

και f συνεχής στο 1, άρα f στο \mathbb{R}

Επειδή f στο \mathbb{R} και συνεχής ισχύει ότι:

$$f(\mathbb{R}) = \left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right)$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (e^{x-1} + x) = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x^2 + 1) = +\infty$$

άρα $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$

Γ3.

i) Έχουμε ότι $f(0) = e^{0-1} + 0 = \frac{1}{e} > 0$

άρα το σύνολο τιμών της f στο $(-\infty, 0]$

επειδή είναι συνεχής και είναι

$$A_1 = f((-\infty, 0]) = \left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), f(0) \right] = \left(-\infty, \frac{1}{e} \right]$$

Το $0 \in A$, άρα υπάρχει $x_0 \in (-\infty, 0)$ μοναδικό στο \mathbb{R} γιατί $f \nearrow$ στο \mathbb{R} , ώστε $f(x_0) = 0$

ii) Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = f^2(x) - x_0 f(x)$ με $x \in [x_0, +\infty)$

Έχουμε $g(x_0) = f^2(x_0) - x_0 f(x_0) = 0$

$$g'(x) = (f^2(x) - x_0 f(x))' = 2f(x) \cdot f'(x) - x_0 f'(x) \Rightarrow$$

$$g'(x) = f'(x)(2f(x) - x_0)$$

Έχουμε $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (x_0, +\infty)$

Αν $x > x_0 \Rightarrow f(x) > f(x_0) \Leftrightarrow f(x) > 0 \Leftrightarrow 2f(x) > 0$

και $x_0 < 0 \Rightarrow -x_0 > 0$

άρα $2f(x) - x_0 > 0$ άρα $g'(x) > 0$ στο $(x_0, +\infty)$

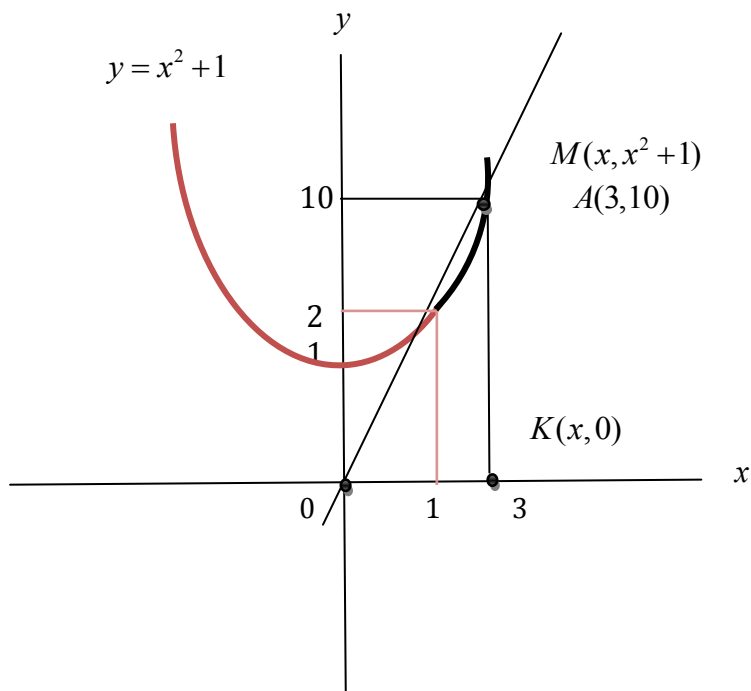
και επειδή g συνεχής στο $[x_0, +\infty)$ ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων, έχουμε ότι

$g \nearrow$ στο $[x_0, +\infty)$

Αν $x > x_0 \Rightarrow g(x) > g(x_0) \Rightarrow g(x) > 0$

άρα η $g(x) = 0$ είναι αδύνατη στο $(x_0, +\infty)$

Γ4.

Έχουμε ότι: $x(t_0) = 3, \psi(t_0) = 10, x'(t_0) = 2 \frac{\mu}{\text{sec}}$

$$\text{Έχουμε (ΜΟΚ)} = \frac{\beta \cdot \nu}{2} = \frac{x(t) \cdot (x^2(t) + 1)}{2} = \frac{x^3(t) + x(t)}{2}$$

Αν $z(t) = (\text{ΜΟΚ})$ τότε

$$z(t) = \frac{x^3(t) + x(t)}{2}$$

$$z'(t) = \frac{3x^2(t)x'(t) + x'(t)}{2}$$

$$\text{Για } t = t_0, \quad z'(t_0) = \frac{3x^2(t_0)x'(t_0) + x'(t_0)}{2} = \frac{3 \cdot 3^2 \cdot 2 + 2}{2} = \frac{2(3^3 + 1)}{2} = 28 \frac{(\text{μονάδες})^2}{\text{sec}}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Επειδή το $A \in Cf$ ισχύει ότι:

$$f(1) = 1 \Leftrightarrow (1-1)\ln(1^2 - 2 \cdot 1 + 2) + \alpha \cdot 1 + \beta = 1 \Leftrightarrow$$

$$\boxed{\alpha + \beta = 1} \quad (1)$$

Επειδή η $(\varepsilon) \cdot \psi = -x + 2$ εφάπτεται της Cf στο $A(1,1)$ ισχύει ότι $\lambda \varepsilon = f'(1) = -1$ (2)

$$f'(x) = \left[(x-1)\ln(x^2 - 2x + 2) + \alpha x + \beta \right]' =$$

$$(x-1)' \ln(x^2 - 2x + 2) + (x-1) \frac{(x^2 - 2x + 2)'}{x^2 - 2x + 2} + \alpha(x)' + (\beta)' =$$

$$= \ln(x^2 - 2x + 2) + (x-1) \frac{2x-2}{x^2 - 2x + 2} + \alpha \quad \text{άρα η (2) } \Leftrightarrow$$

$$\ln(1^2 - 2 \cdot 1 + 2) + (1-1) \frac{2 \cdot 1 - 2}{1^2 - 2 \cdot 1 + 2} + \alpha = -1 \Leftrightarrow \boxed{\alpha = -1}$$

$$\text{Η (1) } \Leftrightarrow -1 + \beta = 1 \Leftrightarrow \boxed{\beta = 2}$$

άρα $f(x) = (x-1) \cdot \ln(x^2 - 2x + 2) - x + 2$ με $x \in \mathbb{R}$

$$\text{και } f'(x) = \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{2(x-1)^2}{x^2 - 2x + 2} - 1 =$$

$$= \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{2x^2 - 4x + 2 - x^2 + 2x - 2}{x^2 - 2x + 2}$$

$$= \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{x^2 - 2x}{x^2 - 2x + 2} \quad \text{άρα}$$

$$f'(x) = \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{x^2 - 2x}{x^2 - 2x + 2}$$

Δ2.

Βρίσκουμε το πρόσημο της διαφοράς στο $[1,2]$

$$\begin{aligned} f(x) - (-x+2) &= (x-1)\ln(x^2-2x+2) - x+2+x-2 \\ &= (x-1)\ln(x^2-2x+2) \end{aligned}$$

Έχουμε:

$$(x-1)^2 \geq 0 \Leftrightarrow x^2 - 2x + 1 \geq 0 \Leftrightarrow$$

$$x^2 - 2x + 2 \geq 1 \Leftrightarrow \overset{y=\ln x \uparrow}{\ln(x^2 - 2x + 2)} \geq \ln 1 \Leftrightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} \ln(x^2 - 2x + 2) \geq 0 \\ \text{και } x-1 \geq 0 \end{array} \right\} \Rightarrow (x-1)\ln(x^2 - 2x + 2) \geq 0 \text{ στο } [1,2]$$

άρα

$$\begin{aligned} E(\Omega) &= \int_1^2 (f(x) - (-x+2)) dx = \\ &= \int_1^2 (x-1) \cdot \ln(x^2 - 2x + 2) dx \end{aligned}$$

Θέτουμε:

$$u = x^2 - 2x + 2 \Rightarrow du = (x^2 - 2x + 2)' dx \Rightarrow$$

$$du = 2(x-1) dx \Rightarrow \frac{1}{2} du = (x-1) dx$$

$$\text{αν } x=1, \text{ τότε } u = 1^2 - 2 \cdot 1 + 2 = 1$$

$$\text{αν } x=2, \text{ τότε } u = 2^2 - 2 \cdot 2 + 2 = 2$$

άρα

$$\begin{aligned} E(\Omega) &= \int_1^2 (\ln u) \frac{1}{2} du = \frac{1}{2} \int_1^2 (u)' \ln u du = \\ &= \frac{1}{2} [u \ln u] - \frac{1}{2} \int_1^2 u (\ln u)' du = \\ &= \frac{1}{2} (2 \ln 2 - 1 \ln 1) - \frac{1}{2} \int_1^2 u \frac{1}{u} du = \frac{1}{2} 2 \ln 2 - \frac{1}{2} \int_1^2 1 du = \\ &= \ln 2 - \frac{1}{2} [u]_1^2 = \ln 2 - \frac{1}{2} (2-1) = \left(\ln 2 - \frac{1}{2} \right) \mu \end{aligned}$$

Δ3.

i) Έχουμε:

$$\begin{aligned} f'(x) &= \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{x^2 - 2x}{x^2 - 2x + 2} = \\ &= \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{x^2 - 2x + 2}{x^2 - 2x + 2} - \frac{2}{x^2 - 2x + 2} \\ &= \ln(x^2 - 2x + 2) + 1 - \frac{2}{x^2 - 2x + 2}, \quad x \in \mathbb{R} \end{aligned}$$

άρα:

$$\begin{aligned}
 f''(x) &= \left(\ln(x^2 - 2x + 2) + 1 - \frac{2}{x^2 - 2x + 2} \right)' = \\
 &= \frac{(x^2 - 2x + 2)'}{x^2 - 2x + 2} + 0 + \frac{2(x^2 - 2x + 2)'}{(x^2 - 2x + 2)^2} = \\
 &= \frac{2x - 2}{(x^2 - 2x + 2)} + \frac{2(2x - 2)}{(x^2 - 2x + 2)^2} = \\
 &= 2(x - 1) \left(\frac{1}{x^2 - 2x + 2} + \frac{2}{(x^2 - 2x + 2)^2} \right)
 \end{aligned}$$

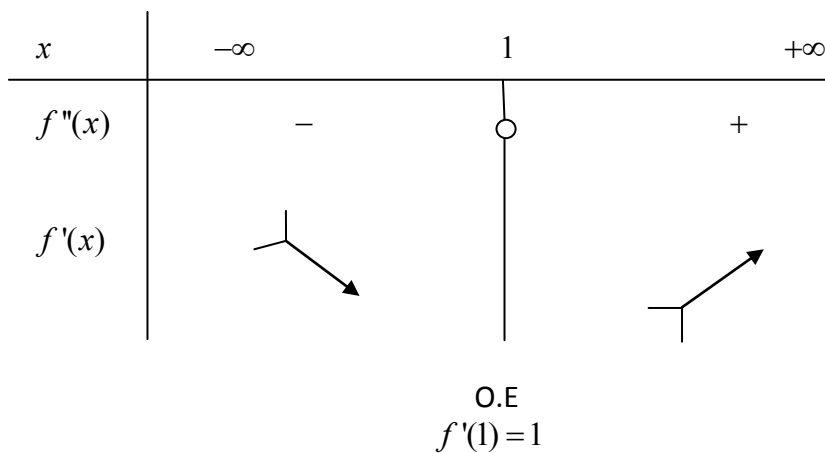
$$\text{Άρα } f''(x) = 2(x - 1) \left(\frac{1}{x^2 - 2x + 2} + \frac{2}{(x^2 - 2x + 2)^2} \right)$$

Έχουμε $\frac{1}{x^2 - 2x + 2} + \frac{2}{(x^2 - 2x + 2)^2} > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow x = 1$$

$$\text{άρα } f''(x) > 0 \Leftrightarrow x > 1$$

$$f''(x) < 0 \Leftrightarrow x < 1$$

Στο $x = 1$ η f' παρουσιάζει ολικό ελάχιστο το $f'(1) = -1$

άρα $f'(x) \geq -1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

ii) Έχουμε : $\lambda + \frac{1}{2} > \lambda$

Έχουμε f συνεχής στο $\left[\lambda, \lambda + \frac{1}{2} \right]$

f παραγωγίσιμη στο $\left(\lambda, \lambda + \frac{1}{2} \right)$

άρα σύμφωνα με το θεώρημα μέσης τιμής υπάρχει τουλάχιστον ένα $\xi \in \left(\lambda, \lambda + \frac{1}{2} \right)$

$$\text{ώστε } f'(\xi) = \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - \lambda}$$

$$\text{άρα } f'(\xi) = \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\frac{1}{2}}$$

$$\text{Έχουμε: } f'(\xi) \geq -1 \Leftrightarrow \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\frac{1}{2}} \geq -1 \Leftrightarrow$$

$$f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda) \geq -\frac{1}{2} \Leftrightarrow f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) \geq f(\lambda) - \frac{1}{2} \Leftrightarrow$$

$$f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) \geq (\lambda - 1) \ln(\lambda^2 - 2\lambda + 2) - \lambda + 2 - \frac{1}{2} \Leftrightarrow$$

$$f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) + \lambda \geq (\lambda - 1) \ln(\lambda^2 - 2\lambda + 2) + \frac{3}{2} \text{ για κάθε } \lambda \in \mathbb{R}.$$

Δ4.

$$g(x) = -x^3 - x + 2, \lambda \in \mathbb{R}$$

$$g'(x) = -3x^2 - 1 \leq -1 \text{ με } g'(0) = -1$$

$$\text{αν } x \neq 0 \quad x^2 > 0 \Leftrightarrow -3x^2 < 0 \Leftrightarrow -3x^2 - 1 < -1$$

$$\text{άρα } g'(x) < -1$$

$$\text{Η εφαπτομένη της } C_g \text{ στο } B(0,2) \text{ έχει εξίσωση } (\varepsilon_1): \psi - g(0) = g'(0)(x - 0) \Leftrightarrow$$

$$(\varepsilon_1): \psi - x + 2$$

$$\text{Η εφαπτομένη της } C_f \text{ στο } A(1,1) \text{ έχει εξίσωση: } (\varepsilon_1): \psi - x + 2$$

άρα η (ε) ταυτίζεται με την (ε_1)

άρα η (ε) είναι μια κοινή εφαπτομένη.

Δεν υπάρχει άλλη κοινή εφαπτομένη, γιατί αν $x \neq 0 : g'(x) < -1$ και για $x \neq 1 : f'(x) > -1$
άρα ισχύει $g'(x) < -1 < f'(x)$

άρα η ισότητα $g'(x_1) = f'(x_2)$ ισχύει όταν $g'(x_1) = -1 = f'(x_2)$ και $x_1 = 0, x_2 = 1$